

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра механіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ лісового і
садово-паркового господарства

Роман ВАСИЛИШИН

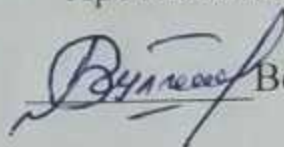

2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри механіки

Протокол № 8 від “7” 05 2024 р.

Завідувач кафедри

Володимир БУЛГАКОВ

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Деревообробні та меблеві технології»

Олександра ГОРБАЧОВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРИКЛАДНА МЕХАНІКА

(опір матеріалів, машинознавство)

спеціальність 187 – «Деревообробні та меблеві технології»

освітня програма «Деревообробні та меблеві технології»

Факультет (ННІ) Лісового і садово-паркового господарства

Розробники: Черниш О.М., доцент кафедри механіки, к.т.н, доцент

Бондар М.М., доцент кафедри механіки, к.т.н, доцент

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни _____
ПРИКЛАДНА МЕХАНІКА (опір матеріалів, машинознавство)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>187 «Деревообробні та меблеві технології»</i>	
Освітня програма	<i>«Деревообробні та меблеві технології»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6,0	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	30	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2 (I ск.)	2 (I ск.)
Семестр	3	3-4
Лекційні заняття	<i>45 год.</i>	<i>4 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>45 год.</i>	<i>6 год.</i>
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	<i>170 год.</i>
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>6 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: формування системи фундаментальних технічних знань, які є теоретичною основою підготовки фахівців у галузі оброблювання деревини, яка є теоретичною і науковою основою вивчення теоретичних курсів спеціальних дисциплін.

Завдання: оволодіти методами законами і принципами прикладної механіки у тому обсязі, який дає можливість успішно засвоїти інші загальнотехнічні і спеціальні дисципліни, набути твердих практичних навичок і підготувати кваліфікованих фахівців з деревообробних технологій, що здатні забезпечити самостійне розв'язування багатьох виробничих проблем раціонального використання технічних засобів, створення цих засобів і вдосконалення відповідно до конкретних умов роботи.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі деревообробних та меблевих технологій.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Здатність працювати в команді.

ЗК08. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність використовувати знання з фундаментальних та інженерно-технічних наук для розв'язання складних практичних задач в деревообробних та меблевих виробництвах.

СК03. Здатність виконувати розрахунки на міцність продукції деревообробки, основних конструкційних елементів виробів з деревини і меблевих виробів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері деревообробних та меблевих технологій.

ПРН05. Знати і розуміти математичні, природничі, технічні і соціально-економічні науки на рівні, достатньому для розв'язання спеціалізованих складних задач деревообробних та меблевих виробництв.

ПРН06. Відшукувати необхідну інформацію у науково-технічній та довідковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для розв'язання спеціалізованих складних задач деревообробних та меблевих виробництв.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
			л	пр.	ла б	ін д	с.р.		л	п	ла б	ін д	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Основи теоретичної механіки і механіки механізмів														
Тема 1.1. Основні поняття механіки. Статика. Рівновага систем збіжних сил.	1	5	1	2			2	5	1	1				3
Тема 1.2. Рівновага плоских систем довільних сил	1	5	2	1			2	5						5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Тема 1.3. Рівновага просторових систем довільних сил	2	6	2	1			3	6					6
Тема 1.4. Центр паралельних сил. Центри ваги тіл	2	5	1	2			2	5					5
Тема 1.5. Кінематика матеріальної точки	3	5	2	1			2	5					5
Тема 1.6. Кінематика твердого тіла	3	6	1	2			3	6					6
Тема 1.7. Основи динаміки матеріальної точки	4	6	2	1			3	6					6
Тема 1.8. Основи динаміки твердого тіла і механічної системи	4	6	1	2			3	6					6
Тема 1.9. Основи теорії механізмів і машин. Класифікац. механізмів	5	5	2	1			2	5	1	1			3
Тема 1.10. Структурний аналіз механізмів. Формула будови	5	6	1	2			3	6					6
Тема 1.11. Аналітичні методи кінематики механізмів	6	5	2	1			2	5					5
Тема 1.12. Графічні методи кінематики механізмів	6	6	1	2			3	6					6
Тема 1.13. Плани швидкостей і прискорень механізмів із групами Ассур II класу 2 виду	7	6	2	1			2	6		1			5
Тема 1.14. Плани швидкостей і прискорень механізмів із групами Ассур II класу 1 і 3 виду	7	6	1	2			3	6					6
Тема 1.15. Основи динаміки механізмів і машин. Силовий аналіз механізмів	8	6	2	1			3	6					6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Тема 1.16. Динамічний аналіз механізмів і машин. Рівняння руху машинного агрегату	8	6	1	2			3	6					6
Разом за змістовим модулем 1	89		24	24			41	89	2	3			84
Змістовий модуль 2. Основи опору матеріалів і деталей машин													
Тема 2.1. Основи опору матеріалів. Деформація розтягу-стиску	9	6	2	1			3	6	1				5
Тема 2.2. Механічні характеристики матеріалів і умови міцності при розтягу-стиску	9	6	1	2			3	6					6
Тема 2.3. Деформація зсуву. Розрахунки на зріз і зминання	10	6	1	2			3	6					6
Тема 2.4. Деформація кручення	10	7	2	1			4	7					7
Тема 2.5. Деформація згину. Внутрішні силові фактори	11	7	2	1			4	7	1	1			5
Тема 2.6. Умови міцності при згині	11	7	1	2			4	7		1			6
Тема 2.7. Поняття про складний опір і теорії міцності	12	7	2	1			4	7					7
Тема 2.8. Основи розрахунків на складний опір	12	7	1	2			4	7					7
Тема 2.9. Основи деталей машин. Нероз'ємні з'єднання	13	6	2	1			3	6					6
Тема 2.10. Роз'ємні з'єднання	13	6	1	2			3	6					6
Тема 2.11. Механічні передачі	14	7	2	1			4	7					7
Тема 2.12. Геометрія евольвентного зубчаст. зачеплення	14	7	1	2			4	7					7

Тема 2.13. Осі, вали, їх опори та муфти	15	6	2	1			3	6		1			5
Тема 2.14. Редуктори і приводи машин	15	6	1	2			3	6					6
Разом за змістовим модулем 2	105		21	21			49	91	2	3			86
Усього годин за семестр	180		45	45			90	180	4	6			170
Курсовий проект з прикладної механіки	30							30					
Усього годин	30							30					

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Визначення рівнодіючої плоскої системи збіжних сил	2
2	Визначення реакцій в'язей в плоских системах збіжних сил	1
3	Визначення опорних реакцій балок	1
4	Визначення реакцій в'язей в просторових системах довільних сил	2
5	Визначення центру ваги плоских фігур	1
6	Визначення кінематичних параметрів механічних систем при поступальному і обертальному рухах	2
7	Застосування теореми про зміну кінетичної енергії механічної системи	1
8	Розрахунки на міцність і жорсткість при деформаціях розтягу-стиску	2
9	Розрахунки на зріз і зминання	1
10	Дослідження деформацій пружин на стиск	2
11	Дослідження опору різних конструкційних матеріалів зсуву	1
12	Дослідження опору деревини на сколювання	2
13	Розрахунки на міцність і жорсткість при деформаціях кручення	1
14	Розрахунки на міцність і жорсткість при деформаціях згинання	2
15	Визначення механічних властивостей різних матеріалів при статичному згині	1
16	Визначення положення центру згину балки несиметричного профілю	2
17	Структурний аналіз елементарного плоского механізму	1
18	Кінематичне дослідження елементарного плоского механізму	2
19	Визначення механічних характеристик машин	2
20	Силовий розрахунок груп Ассура II класу	1
21	Кінетостатичний розрахунок ведучої ланки механізму	1
22	Розрахунок зведених сил і мас важільних механізмів	2

23	Розрахунок нероз'ємних з'єднань	1
24	Розрахунок одноступінчастої циліндричної зубчастої передачі	2
25	Розрахунок механізму приводу	1
26	Розрахунок передаточних відношень багатоланкових зубчастих механізмів	2
27	Визначення лінійних та кутових швидкостей зубчастих коліс	1
28	Розрахунок параметрів однорядних планетарних механізмів та механізмів із зовнішнім зачепленням	2
29	Розрахунок циліндричного евольвентного зачеплення	1
30	Методи визначення внутрішніх силових факторів в статично визначених і статично невизначених пружних системах	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Статика. Рівновага систем збіжних сил.	2
2	Рівновага плоских систем довільних сил	2
3	Рівновага просторових систем довільних сил	3
4	Центр паралельних сил. Центри ваги тіл	2
5	Кінематика матеріальної точки	2
6	Кінематика твердого тіла	3
7	Основи динаміки матеріальної точки	3
8	Основи динаміки твердого тіла і механічної системи	3
9	Основи теорії механізмів і машин. Класифікац. механізмів	2
10	Структурний аналіз механізмів. Формула будови	3
11	Аналітичні методи кінематики механізмів	2
12	Графічні методи кінематики механізмів	3
13	Плани швидкостей і прискорень механізмів із групами Ассура II класу 2 виду	2
14	Плани швидкостей і прискорень механізмів із групами Ассура II класу 1 і 3 виду	3
15	Основи динаміки механізмів і машин. Силовий аналіз механізмів	3
16	Динамічний аналіз механізмів і машин. Рівняння руху машинного агрегату	3
17	Основи опору матеріалів. Деформація розтягу-стиску	3
18	Механічні характеристики матеріалів і умови міцності при розтягу-стиску	3
19	Деформація зсуву. Розрахунки на зріз і зминання	3
20	Деформація кручення	4
21	Деформація згину. Внутрішні силові фактори	4
22	Умови міцності при згині	4
23	Поняття про складний опір і теорії міцності	4

24	Основи розрахунків на складний опір	4
25	Основи деталей машин. Нероз'ємні з'єднання	3
26	Роз'ємні з'єднання	3
27	Механічні передачі	4
28	Геометрія евольвентного зубчаст. зачеплення	4
29	Осі, вали, їх опори та муфти	3
30	Редуктори і приводи машин	3

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист лабораторних та самостійних робіт;
- захист курсового проекту.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, співбесіда);
- практичний метод (лабораторні, заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні);
- самостійна робота (виконання завдань);

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних та самостійних робіт;
- захист курсового проекту.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=911>;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Булгаков В.М., Черниш О.М., Адамчук В.В., Березовий М.Г., Яременко В.В. Теорія механізмів і машин: Підручник. К.: Видавництво КОМПРИНТ, 2015. 547 с.
2. Булгаков В.М., Головач І.В. Теоретична механіка. Кінематика: Навчальний посібник і завдання для виконання розрахунково-графічних робіт. К.: НУБіП, 2012. 181с.
3. Булгаков В.М., Гриник І.В., Калетнік Г.М., Адамчук В.В., Тіщенко Л.М., Черниш О.М., Яременко В.В. Теоретична механіка: підручник / за ред. акад. НААНУ В. М. Булгакова. К.: Аграр. наука, 2014. 560 с.
4. Булгаков В.М., Гриник І.В., Калетнік Г.М., Адамчук В.В., Тіщенко Л.М., Черниш О.М., Яременко В.В. Теоретична механіка: підручник / за ред. акад. НААНУ В.М. Булгакова. К.:Аграр. наука, 2014. 560 с.
5. Булгаков В.М., Калетнік Г.М., Гриник І.В., Адамчук В.В., Тіщенко Л.М., Черниш О.М., Яременко В.В. Теоретична механіка в прикладах і завданнях / за ред. акад. НААНУ В.М. Булгакова. К.: Аграр. наука, 2014. – 348 с.
6. Булгаков В.М., Литвинов О.І., Войтюк Д.Г. Інженерна механіка. Частина І. Теоретична механіка. Вінниця: Нова книга, 2006. 504 с.
7. Гуліда Е.М. Збірник задач з прикладної механіки: Навчальний посібник / Е.М. Гуліда, Л.Ф. Дзюба, І.М. Ольховий. Львів: 2011. 328с.
8. Гуліда Е.М. Прикладна механіка: Підручник / Е.М. Гуліда, Л.Ф. Дзюба, І.М. Ольховий. Львів: Світ, 2017. 384 с.
9. Єременко О. І. Інженерна механіка. Частина 2: Теорія механізмів і машин : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. І. Єременко. Вінниця: Нова книга, 2009. 368 с.
10. Теорія механізмів і машин. Кінематичне дослідження важільних механізмів на ПЕОМ. Методичні вказівки. Єременко О.І. К.: НУБіП, 2015. 23 с.
11. Чаусов М.Г., Куценко А.Г. Прикладна механіка. К., 2015. 108с.
12. Чаусов М.Г., Куценко А.Г. Прикладна механіка. К.: Фітосоціоцентр, 2008. 164с.
13. Чаусов М.Г., Куценко А.Г., Бондар М.М. Прикладна механіка: Навчальний

- посібник Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2011. 417с.
14. Чаусов М.Г., Куценко А.Г., Бондар М.М. Прикладна механіка: Підручник. Ніжин: ТОВ „Видавництво „Аспект - Поліграф”, 2013. 572 с.
  15. Яременко В.В. Прикладна механіка. Методичні вказівки та завдання для виконання курсової роботи / Яременко В.В., Черниш О.М. Київ: Фітосоціоцентр, 2013. 108 с.